

**עין משפט
גו מצוה**

א כ מ י מ פ ט ח טו טז
ס ל טו ע כ טו
י ג ד ח טו ז טו טו טו
טו
יא ה מ י מ טו טו טו

מוסף רש"י

השנוט. מוסף המיוס כמכר
שקין יורג רש"י עה.
המקור. כמותו חזק
הכר מה כמכר עני
מקומות ילשו טל יהא
מחז יתר מר, שממשה
ממקומו מהמכר יפה עס
הלבו: טו.

רבינו הגנאל

הדחי לה להא הכי, והא
הכמה תולדה הדרגאה
היא כדון במשקן אבות
מלאכות המוציא מרשות
לרשות, ואע"פ דאקיימא
במחילה מסכאה וזי אנה
כל קערה חסין מסקוט
הוצאה קיי לה, כיהא דתא
אב (המזא) [הוצאן תולדה,
הוצאה קיי לה, כיהא דתא
עמא מחייב ר' שמים
נעמא מחייב אתולדה,
במקום אב רודיה, והתנא
ר' אבוי דבריה דהרביס
אלה דבריה ליש מלאכות,
שנאמרו לו למשה סמיה,
וכל מאן דאית ליה
חילוק מלאכות (והוללו
הן אבות והוציא תולדות,
ואקיימא דגרו מחייב
אתולדה במקום אב רודיה
אלא על תאב, ועל אתולדה
רודיה לא מחייב אלא חזא,
ואיל רב יוסף לרב חזא
מי רזא שפוטא דרב יהודה
אמר ספוטא אורי מתי
אב קייא ליה, (לא) רבי
יהודה אמר ספוטא לא קתי
לא אורי כלל אלא אורי
יהודה מחני לה, והניא
הזרק מרבי יהודה עובד
מחייב והמכוס מוסין, אמר
רב יהודה אמר ספוטא
מחייב היה ר' יהודה שמים
אחת מסוף הוצאה מרשות
לרשות ואתא משה מפייהו
ר' אבוי ברה"ר, ויהודה דתא
הוא רש"י ר' יהודה דתא
מחייב מתי כדון דאמי עס
דנפק לרבי חזי, וכהא
פליגי ר' יהודה סבר רבין
[נפק לרבי] קלימה
הרי כאלו נחא שם
ועשה מסחתי ולפיך
חייב, ורבנן סברי לא
אמרין קלימה כמי שהגנה
רבין שלא נעשה מחשבתו
סבור לגמרי, דקיייל לענין
שבת מלאכות מחשבת אסרה
חזא, אבל אתולדה במקום
אב אפילו ר' יהודה
לא מחייב, ובהני סלקא
למפטי שהא והניא ר'
שמעתין, ואע"ג דרשה
יהודה מוסין אף השנוט
המקור סבל דהני
תולדות נעבה, ודי יהודה

צו:

למימרא דמחייב רבי אתולדה במקום אב והתניא כו'. הקשה
ה"ר פור"ם מנח ליה דמחייב אתולדה במקום אב
דילמא הא דמחייב שמים היינו כשנדע לו ויחד ונדע לו ובפולגתא
דר' יומן ורש לקיט (ומחייב אפילו כהולא והולא כהעלם אחת
ואורי דאס כן לא היה רב יהודה
משמענו שום חידוש שמייב שמים ועל
כרחיך אחת לאשמעין דרבי מחייב
אתולדה במקום אב: א"כ ס"ד
דתניא ר' יהודה מוסין כו', לפי מאי
דקט"ד דטעמא דרבי יהודה משום
דמחייב אתולדה במקום אב אמאי
נקט טפי שובט ומדקדק איכא למימר
דקט"ד דרבנן נמי מחייב אתולדה
במקום אב ולא פליגי אלא כשנכנס
ומדקדק ואמרי דלאו היינו תולדה אלא
היינו ממס מוסין ואורג אי נמי לא
מחייב רבנן אתולדה במקום אב
ולדברי דרבי יהודה קאמרי:
מאי לאו דעבידנהו לתרייהו בה"ר
הרדי, און הלשון מיושב
דמשמע דלמסקנא לא קאי הכי וזה
אינו דלמסקנא נמי דמפ' דר' יהודה
חשיב לכן אבות מייבי נמי דעבידנהו
למרייהו כהדי הדדי דאי דעביד האי
למודיה והאי למודיה כדגרסינן כהמה
ספירוס כהא לא הוה פליגי רבנן עליה
דמיפוק ליה דמשום תולדה הוו מחייב
ואומר ר"י דאין למקום ואפיר גרסינן
ליה וה"פ לעולם דעבידה האי למודיה
והאי למודיה ופליגי נמדי ולענין
המראה דלרבי יהודה ריך להתרומתו
משום שובט ומדקדק ולרבנן משום
מיסין ואורג וה"פ דהוה מצי למידיחי
דעבידנהו למרייהו כהדי הדדי ורבי
יהודה סבר הני אבות נעשו אלא
דילמא ליה לדמי דעביד האי למודיה
והאי למודיה דהשמה ע"כ טעמא דר'
לאו משום דמחייב אתולדה במקום
אב אלא משום דלאכתי נעשו:

הזורק פרק אחד עשר שבת

דברים הדברים אלה הדברים. גבי שנת דלמני צווקה אלה הדברים
אשר לזה וכו' (ב) דברים משמע תרין הי"א מרבי חד הא תלם אלה
בנימטרילא תלמן ויש אלו ל"ט כו' ומיינא למה לי על כרחיך לדעת
כמה מעטות אדם ממחייב כהעלם אחד על השבת וכו' מחייב אתולדה
במקום אב כהעלם אחד הוו לכו
עובא: אמר ליה רב יוסף. לרב תנא:
מר ספני לה. להא דרב יהודה אמר
שמואל מחייב היה רבי שמים אהא
דרבי: וקשיא ליה דרבי אדרבי, רב
יהודה לאו אהא אמרה אלא אדר'
יהודה ממני לה ולא קשיא ליה דלא
אשכחן צעלמא דפטר ר"י אתולדה
במקום אב: מרפ"י לרפ"ד ועבר ד'
אמור כרפ"ד. קודם שמתה דליכא
תרמי הולאה חזיקא ארבע אמות: ה"ג
ואם משום **העברה**. ורבנן פטרי
האעברה משום דלא סניחא לכו
קלוטה כמה שהגמה ומהי כמי שהגמה
משלמה כפחה וזורה ועקרה ומה
לסוף ד' אכל חייב הוא משום הולאה:
ואי שעבדי ליה **המחשבתו**. שמה
גיאלתה מיד הלך חייב משום
הולאה אצל משום העברה לא מחייב
ואע"ג דמשיב ליה כמה שהגמה
ועקרה והגמה משום דהיא תולדה
במקום אב: אף **השנוט**. עס שאר
אבות מלאכות להא דלמנן דלכך נמנו
שאר עשין כהעלם א' חייב על כל א'
ואי: **שובט**. מכרכר כמכרכר: **ומדקדק**.
לאחר שמחא החוט של ערב מכה
כמכרכר צ"ב וי' מקומות. וי"ת מדקדק
משום האריגה כשיש צ' חוטין כרוכין
זה עס זה ומובלים מן השאר ככלל
אותן כמכרכר או כמחט: **מאי** לאו
דעבידנהו לכולו. שובט ומדקדק
כהדי שאר מלאכות דהא מוסין קמני
ומיכן ואורג נמנו עס אבות מלאכות
ואלה תולדותיהם דמני שובט ככלל
מיסין: **מאי** מוסין. הרי לא נמנו
אלא אבות: **ולמאי** דמסק **אדעשא**
כו'. נמי נמי דמחייב אתולדה במקום
אב כהא לאו תרמי איכא דאי להא
לסוף ד' בני לה דתנוח הכא לא
מחייב האעברת ד' דלא עבר ממחלה
והולאה אריכא הוה דעביד: **ואי** להא.
אלל היציאה קבעי לה דתנוח הכא
לסוף ד' לא בני לה דתנוח וליחא
לזריקה ד' ולא מחייב לה דענין
עקרה ממחילה ד' כיה"ר והנחה
לסוף ד' כיה"ר והכא עס יציאת הפתח
הא לא נח והעביר לסוף ד' דמחייב
אתרווייהו ומיהו והולאה הוה דמחייב
דנתיקמה ממחשבתו דהא נח כיה"ר:
כאומר כל **מקום** **שטרחה** **תנוח**
וכיון דלא איכפת ליה הויה ליה קיוס
מחשבה בתרווייהו: **הרי** **כסב** **שם**
משמעון. דתנן לקמן בפ' הוניה
[לקמן דף קג.] דמייב צ"ב אומות
ואף על פי שנתכוין למלאכה
גדולה: **ולאו** היינו דעבי מניה כו' **ואמר** ליה **כאומר** כו'. הא לא אמר הכי לא מחייב אלא אם כן נחה במקום מחשבתו הכי **כסב**
שם משמעון. ונתכוין לזרוק שמונה חזק ארבע חזק שמונה פטור: ה"ג **ודקאמר** הרי **כסב**
שמעון הלכך כי כסב שם כבושה כהנייה והא עבד ליה מלאכה דיש שם ארס צ"ב אומות הללו: **הכא** **כל** **כמה** **דלא** **זריק** **ד'**. שנתנו
לסוף ד' לא מוזקת ליה תמיא הלכך כי נח לסוף ד' לא נתקיימה מחשבתו ולא דמי לשם משמעון. לון אחר ה"ג אמר מר
הרי כסב שם משמעון מי דמי כו' והיא היא: **מרפ"ד** לרפ"ד ורפ"י **באמע** ד' אס עבר כיה"ר ד"א ופ"פ ע"י לזרוק חייב:
פחות

מסורת הש"ס

(א) למי ג. ער. מחלה מר
קולג ב למל סב. (ג) ס"ד
ס"ד (ד) ס"ד (ה) שמתח לה
ו לשל ס"ד.

תורה אור השלם

1 ויקהל משח אתה את כל עדה
בני ישראל ויאמר אליהם
אלה הדברים אשר צוה י'
לעשות אתם: שבות לה א

הגהות הב"ח

(א) גמרא אתולדה במקום אב
(ב) ומחילה דלמא וכו' ויכא ק"פ
מק"ט) חל"ט זריק ס"ב
לעולם אימא לך רבי
יהודה אתולדה במקום
אב לא מחייב וכו' א

רבינו הגנאל (המכר)

מחייב אתולדה במקום אב,
דמחייב היא, ואיסקנא וכו'
ל' יהודה אבות גמור,
וכוסף להו כהדי אבות,
ואוקמהו רבי רב יוסף
דלא הוה מחייב ר' יהודה
יהודה אלא אתא, ואיל
ריבא לרבא למאי דסליק
ארתיק ספיקא דמחייב ר'
יהודה שמים, א' הוא ורזק
דחמי שנתה עס גיאתה
להרי ואין דעתי להעבירה
ר' אבות כהדי אביג
דסבר קלימה כמי שהגמה,
כהעברה לא מחייב, דהא
לא נתכוון להעבירה ד'
אבות כהדי, דהא לא
מחייב אלא על מחשבתו,
כי יחזק דאמר המכנה
חשבי מוחי לזוית המלך
עליון והוציא להרי פטור
שלא יהיה עקרה משעה
ראשונה לכך, ושני ליה
רבא לרבינא באורי הריני
וזרק ודעתי כל מקום
שנתנו בו הוא רבני, דכל
היכא דנח אמיתין הרי
נעשית מחשבתו, מישטא
נתכוין לזרוק שמונה אמות
וזרק ד' הרי כסב שם
משמעון וחייב, ואקשינן
מי דמי, התם כמה דלא
כתב שם לא מיתבי ליה
שמעון וכו' ומחילה כן
היתה מחשבתו [לזרוק]
שם ואחרי עין והנה נעשית
מחשבתו ולפיך חייב, אבל
וזרק מי לא יגדל לזרוק
חייב כבא אחת כי לא
נייה בתיון כלל, ונדחת.
וזרק ח' חייב, אם אמר
כל מקום שטרחה תנוח,
וכבר פישטה בבבא גמא,
סבר כיצד הוגל כספיו,
רקחתי דתם כבידשא אסו,
אמר כל מקום שטרחה
תנוח און, ואי לא לא
מחייב תרי' [וזרוק]
מרה"ר הרדי' והרי'
באמע ד' אבות חייב.